

БАБИЧ А.А.,

кандидат юридичних наук, старший викладач кафедри психології та педагогіки, Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків, Україна

НІКІФОРОВ І.А.,

кандидат технічних наук, доцент кафедри тактики та загальновійськових дисциплін, Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків, Україна

ЯНДОЛА К.О.,

старший викладач кафедри психології та педагогіки, Харківський національний університет Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, м. Харків, Україна

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ

In the article the essence of educational and creative activity of students and its importance in the formation of the professional competence of the modern professionals are considered. The authors came to the conclusion that the effective organization of educational and creative activities can occur in the presence of the following psychological and pedagogical conditions: the willingness of teachers to use interactive teaching methods; development of motivation for learning; encouragement of creative activity; organization of training on the basis of interactive teaching methods; formation and support of such social and psychological climate in student groups, which promotes open communication, activity in the educational process, healthy criticism. These conditions were the basis for the authors in developing a didactic model of organization of educational and creative activities of applicants for higher education. Its pur-

pose is to create conditions for professional and creative development of students.

Key words: *educational activity, creative activity, didactic model, students.*

У статті розглянута сутність навчально-творчої діяльності здобувачів освіти та її значення у формуванні професійної компетентності сучасних фахівців. Автори дійшли висновку, що ефективна організація навчально-творчої діяльності може відбуватися за наявності таких психолого-педагогічних умов: готовність викладачів застосовувати інтерактивні методи навчання; розвиток мотивації щодо навчання; заохочення до креативної діяльності; організація навчання на основі інтерактивних методів навчання; формування та підтримка такого соціально-психологічного клімату в студентських групах, який сприяє відкритому спілкуванню, активності в навчальному процесі, здоровій критиці. Ці умови були покладені авторами в основу при розробці дидактичної моделі організації навчально-творчої діяльності здобувачів закладів вищої освіти, метою якої є створення умов для професійного та творчого розвитку студентів.

Ключові слова: *навчальна діяльність, творча діяльність, дидактична модель, здобувачі освіти.*

В статье рассмотрена сущность учебно-творческой деятельности соискателей высшего образования и ее значение в формировании профессиональной компетентности современных специалистов. Авторы пришли к выводу, что эффективная организация учебно-творческой деятельности может происходить при наличии таких психолого-педагогических условий: готовность преподавателей применять интерактивные методы обучения; развитие мотивации в обучении; поощрение креативной деятельности; организация обучения на основе интерактивных методов обучения; формирование и поддержка такого социально-психологического климата в студенческих группах, который способствует открытому общению, активности в учебном процессе, здоровой критике. Эти условия были положены авторами в основу при разработке дидактической модели организации учебно-творческой деятельности соискателей высших учебных заведений, целью которой является создание условий для профессионального и творческого развития студентов.

***Ключевые слова:** учебная деятельность, творческая деятельность, дидактическая модель, соискатели высшего образования.*

Вступ. Реформаційні процеси в освіті спрямовані на переорієнтацію знаннєвої парадигми на розвивальну, забезпечення всіх складових едукації як процесуального компоненту освіти з метою розкриття творчого потенціалу здобувачів вищої освіти та формування їхньої особистості. Ця проблема знаходиться в полі зору як науковців, так і викладачів-практиків, які плідно працюють над удосконаленням форм та методів організації освітнього процесу. Однією з найбільш актуальних в сучасних умовах є проблема організації навчально-творчої діяльності здобувачів освіти.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Актуальність даної проблеми обумовлена соціальними та ідеологічними перетвореннями, що відбуваються в Україні і викликають необхідність виховання творчої особистості, переосмислення сформованої системи навчання, виховання та розвитку. Досягти світових рівнів продуктивності праці, опанувати новітні технології неможливо без формування та розвитку у майбутніх членів суспільства таких якостей, як: активність, інтелектуальність, технологічність, здатність орієнтуватися у великих обсягах інформації. Проблема дослідження організації навчально-творчої діяльності є предметом дослідження таких науковців як Б. Ананьєв, О. Брушлинський, І. Зязюн, Г. Костюк, С. Максименко, В. Моляко, В. Рибалка, С. Сисоева тощо. Тим не менш єдиної моделі організації навчально-творчої діяльності здобувачів освіти й досі не існує.

Об'єктом дослідження є процес організації навчально-творчої діяльності студентів/курсантів закладів вищої та вищої військової освіти.

Предметом дослідження є психолого-педагогічні умови, які слід забезпечити для успішної організації навчально-творчої діяльності здобувачів вищої освіти.

Постановка завдання (цілей статті). Метою роботи є визначення психолого-педагогічних умов та створення дидактичної моделі організації навчально-творчої діяльності здобувачів вищої освіти.

Використані методи дослідження. При написанні статті були використані такі методи дослідження: порівняльний, логіко-системний та структурно-функціональний аналіз філософської, психолого-педагогічної, науково-методичної літератури; узагальнення педагогічного досвіду; моделювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Студенти/курсанти як суб'єкти навчальної діяльності характеризуються найвищою соціальною активністю та достатньо гармонічним сполученням інтелектуальної та соціальної зрілості,

для яких характерна специфічна спрямованість пізнавальної та комунікативної активності на вирішення конкретних професійно-орієнтованих задач.

Формування та розвиток творчої активності майбутнього спеціаліста передбачає адекватну систему взаємовідносин здобувача освіти та викладача, відповідний стиль діяльності усіх суб'єктів освітнього процесу, а також особливих зв'язків вишу із суспільством.

Навчально-творча діяльність – це складний процес, який забезпечує якість, повноцінність викладання педагогом навчального матеріалу, підвищує ефективність виховного впливу на здобувачів освіти. Саме у процесі такої діяльності виявляються індивідуальні особливості студентів/курсантів, їх творчий потенціал, а також має місце удосконалення форм і методів діяльності. Означена діяльність включає такі компоненти: мотиваційність; оцінність; обдарованість; творча самостійність.

Як вказують сучасні дослідники, організація навчально-творчої діяльності здобувачів вищої освіти повинна сприяти: одержанню ними нових ідей і результатів, узагальнень; прояву індивідуальних досягнень у когнітивній сфері; створенню власного досвіду професійної діяльності й апробації його на практиці.

Риси творчої особистості найбільш ефективно формуються в процесі дослідницької діяльності. За таких умов метою будь-якої навчально-пізнавальної діяльності студентів/курсантів повинно бути пробудження активних дослідницьких інтересів, що можливе в процесі розв'язання навчально-творчих задач.

Метою організації процесу навчально-творчої діяльності є створення відповідних умов для інтенсифікації останньої.

Перш, ніж розглянути ці умови, визначимо поняття «інтенсифікація». Ю. Фокін, М. Корзун визначають інтенсифікацію навчання як «передачу більшого обсягу навчальної інформації суб'єктам навчання в умовах незмінної тривалості навчання та без зменшення вимог до якості засвоєння знань» [8].

Інше визначення інтенсифікації навчання наведено В. Трайневим: «інтенсифікація навчання – запровадження в навчання нових методів і засобів, що забезпечують подальше підвищення якості підготовки спеціалістів на основі подальшої активізації учіння; більш повного врахування психолого-педагогічних закономірностей формування знань, умінь і навичок; врахування індивідуальних особливостей психіки тих, хто навчається; використання психофізіологічних засобів підтримки працездатності тих, хто навчається, та викладачів, а також інших досягнень науково-технічного прогресу в галузі підготовки кадрів» [7].

Н. Половнікова вважає, що «інтенсифікація навчання у вищій школі означає встановлення дидактичної системи навчально-виховної діяльності викладачів і студентів, яка характеризується максимальним для даних обста-

вин залученням їх духовних і фізичних сил і творчої спрямованості на найвищі кількісно-якісні, соціально-економічні результати, а також виконання освітніх, виховних завдань підготовки майбутнього фахівця у відведений час» [4].

Цікава концепція інтенсифікації В. Сластьоніна, в основі якої лежить програмно-цільовий підхід. Суть його полягає в єдності всіх сторін освітнього процесу, у їх підпорядкуванні кінцевому результату – формуванні всебічно підготовленої, активної особистості фахівця. Аналіз проблеми приводить його до того ж висновку, що й у Н. Половнікової – перехід на інтенсивний шлях навчання у вищій школі означає «шукати, створювати і застосовувати такі прийоми, методи, способи і засоби, які дозволяють підняти ефективність навчально-виховного процесу не за рахунок напруженості у праці викладачів і студентів, а зробити цю працю більш легкою і продуктивною» [6].

Отже, інтенсифікація навчання передбачає активізацію навчально-творчої діяльності студентів/курсантів, у якій реалізуються такі можливості і резерви особистості, які в звичайних умовах не завжди виявляються. Інтенсифікація навчання – це передача великого обсягу навчальної інформації студентам/курсантам за незмінної тривалості навчання без зниження вимог до якості знань. При інтенсивному навчанні будь-якої дисципліни передбачається проектування викладачем такої організації освітнього процесу та такої діяльності здобувачів освіти, за якої необхідна якість навчання, яке визначається її метою, досягається ціною власних зусиль студентів/курсантів, їх напруженою інтелектуальною діяльністю.

Інтенсифікація навчання повинна здійснюватися відповідно до вимог теорії оптимізації (Ю. Бабанський), у межах якої було сформульовано низку теоретичних положень про навчання як цілісну систему, критерії її оптимального функціонування (критерії оптимальності), критерії просування до такого рівня функціонування (критерії оптимізації), систему заходів щодо досягнення оптимальних результатів навчання, систему способів оптимізації.

Щоб досягти високого рівня інтенсифікації навчально-творчої діяльності здобувачів освіти, необхідно створити відповідні педагогічні та психологічні умови для. Це сприяє збільшенню продуктивності інтелектуальної праці суб'єктів освітнього процесу, спрямованої на засвоєння ними теоретичних знань, формування їхніх практичних умінь і навичок, розвиток особистості, значно посилює дієвість застосованих методів, прийомів і засобів навчання тощо.

Вважаємо, що провідною педагогічною умовою інтенсифікації навчально-творчої діяльності виступає розвиток творчої самостійності, яка максимально забезпечує самовдосконалення особистості, націлює на індивідуальне, професійне зростання.

Створення системи управління навчально-творчою діяльністю студентів/курсантів базується на застосуванні принципів гуманізації та науковості, які, у свою чергу, ґрунтуються на: потребі забезпечити мотивацію студентів/курсантів до навчально-творчої діяльності в умовах комп'ютеризації освіти; застосуванні способів дій, які б сприяли виведенню студентів/курсантів на рівень самоуправління у навчально-творчій діяльності; використанні функціонально повної системи діяльності (розпізнавання, оцінювання, перетворення); допомозі кожному здобувачеві освіти просуватися вперед від відомого до невідомого, від простого до складного, від зрозумілого до незрозумілого.

Організація навчально-творчої діяльності має спрямовуватися на впорядкування, налагодження цієї діяльності, передбачає управління викладача та самоврядування здобувача освіти й реалізацію замкненого циклу управління на кожному етапі навчально-творчої діяльності. Ґрунтовні рекомендації щодо організації навчально-творчої діяльності дає С.Сисоева.

Вона виділяє п'ять видів діяльності педагога на навчальному занятті, які вважаються сприятливими для творчого розвитку [5]. Перекладаючи їх на освітній процес у виші, зазначимо такі: діяльність, що мотивує студентів/курсантів до процесу навчання та сприяє розумінню ними його значення для особистісного розвитку; діяльність, що цілеспрямовує, орієнтує студентів/курсантів на мету і результат, який треба отримати, спрямовує їх увагу на зміст і значення творчої діяльності, яку вони виконують; діяльність, що індивідуально диференціює студентів/курсантів, розвиває різні рівні можливостей, не обмежує їх у часі, стимулює всіх до пошуку відповідей; діяльність, яка організує колективну творчу діяльність студентів, забезпечує організацію групових форм творчої навчальної діяльності; діяльність, яка організує контрольну-оцінювальну діяльність студентів/курсантів.

Організація навчально-творчої діяльності потребує обґрунтування відповідної педагогічної системи як сукупності взаємопов'язаних компонентів, які могли б забезпечити оптимальну організацію навчально-творчої діяльності студентів/курсантів і підпорядковувалися загальній меті розвитку їх творчої особистості, її гуманістичних та суб'єктних якостей. Це передбачає узгодження цілей, педагогічних принципів, змісту навчання, методів і форм спільної діяльності для активізації й узгодження мотивів, цінностей, інтересів, знань, умінь, рефлексивної поведінки студентів/курсантів.

На основі аналізу праць В. Андрєєва, В. Буряка, В. Лозової, А. Хуторського та інших учених, які досліджували педагогічні умови організації навчально-творчої діяльності студентів/курсантів вважаємо, що остання повинна ґрунтуватися на принципах: природовідповідності, цілісності, гуманізму, системності, діалогічності, міждисциплінарної інтеграції, пріоритету спів- та самоврядування, особистісної орієнтації, самоактивності та самороз-

витку особистості, діалогічності, співтворчості викладача й студента/курсантів, які зумовлюють творчу спрямованість навчання й організацію взаємодії суб'єктів освітнього процесу та потребують оптимізації змісту навчання, посилення його творчо-діяльнісного компонента й формування досвіду емоційно-ціннісного ставлення до світу. Означені принципи відображають закономірності навчально-творчої діяльності.

Засобом реалізації принципів є зміст навчання, який являє собою педагогічно адаптований соціальний досвід суспільства, розпредмечену культуру людства. При конструюванні змісту організації навчально-творчої діяльності студентів/курсантів слід виходити з розуміння змісту освіти як структури культури, що містить: здобуті суспільством знання про навколишній світ, способи здобуття знань (його результатом є знання); досвід застосування відомих способів діяльності, які втілюються в уміннях і навичках особистості, що засвоїла цей досвід (результат – уміння діяти за зразком); досвід творчої, пошукової діяльності щодо вирішення нових проблем, які постають перед людиною і суспільством (результатом є вміння приймати рішення в проблемних ситуаціях); досвід емоційно-ціннісного ставлення до світу, самого себе, тобто систему емоційної, вольової, моральної, естетичної вихованості (відображається у ціннісних орієнтаціях, системі ціннісного ставлення до світу) [3].

Щоб зміст здійснював ефективний стимулюючий вплив, він повинен відповідати цілому ряду вимог, сформульованих у принципах навчання (науковість, зв'язок з життям, систематичність, послідовність тощо). Існують і деякі спеціальні методи, спрямовані на підвищення стимулювального впливу змісту, такі як створення на занятті ситуацій новизни або творчо-пошукових, проблемних ситуацій. Викладач може акцентувати увагу студентів/курсантів на актуальних проблемах, що досліджуються в науці, на найважливіших відкриттях у науці і техніці, досягненнях сучасної культури, мистецтва й літератури [5].

Узагальнюючи підходи вчених (Г.Єльнікової, О.Молчанюк, О.Лазаревої, С.Сисоевої, А.Сологуба тощо), можна стверджувати, що організація навчально-творчої діяльності має забезпечувати: постановку і прийняття студентами/курсантами цілей і завдань діяльності; постійне розширення змісту, методів, засобів та форм діяльності; становлення студента/курсанта як суб'єкта діяльності з опанування змісту освіти; взаємодію всіх суб'єктів діяльності; стимулювання пізнавально-творчої активності студентів/курсантів; організацію предметних дій, своєчасне переведення студентів/курсантів на вищий операційний рівень (опанування складніших вмінь для вирішення складніших завдань потребує співробітництва з поступовим наданням повної самостійності); коригування процесу і результату діяльності, зіставлення різноманітних прийомів, шляхів вирішення завдань, результатів, їх аналіз, оцінка; визна-

чення перспектив подальшої діяльності, створення на занятті дослідницької творчої атмосфери, залучення кожного студента/курсанта до активного пізнавального процесу на основі співробітництва з педагогом та між собою.

Крім того, зміст навчання передбачає інтеграцію знань різних предметів для забезпечення цілісності уявлень студентів/курсантів про світ та усвідомлення можливості його творчого вдосконалення, а також має задовольняти вікові й індивідуальні запити студентів/курсантів, сприяти зміцненню інтересу та мотивації до творчої діяльності, стимулювати їхню пізнавально-творчу активність, спонукати до роздумів (не містити надлишку чи надмірного дефіциту інформації), сприяти формуванню гуманістичної спрямованості особистості. Це потребує застосування активних та інтерактивних методів навчання і всіх форм спільної діяльності – колективної, групової й індивідуальної, проведення нетрадиційних занять (прес-конференцій, змагань, театралізованих занять, конкурсів, віртуальних мандрівок тощо), залучення факультативних занять, що створюють виключно сприятливі умови студентам/курсантам для творчого самовиявлення, своєї винахідливості, фантазії тощо, розкриття власної індивідуальності [2].

Досягнення прогнозованого результату й взагалі пробудження творчих можливостей, розкриття творчої індивідуальності потребують створення сприятливого психологічного мікроклімату, налагодження атмосфери індивідуальної та колективної творчості – створення творчого мікросередовища на заняттях як сукупності умов (орієнтація на творчість і відкритість, наявність сприятливої емоційної атмосфери, ціннісне ставлення до іншого, співробітництво та співтворчість, діалогічна взаємодія суб'єктів, ініціювання вільного вибору студентами/курсантами видів, форм, способів діяльності згідно з власними можливостями та інтересами), що сприяють активізації внутрішніх ресурсів особистості – її мотивації, мислення, почуттів, волі, творчого потенціалу.

З огляду на це вважаємо, що особливістю організації навчально-творчої діяльності здобувачів освіти є створення й розширення творчого мікросередовища на заняттях, що сприятиме активізації природного процесу саморозвитку задатків і потенційних можливостей кожного учасника освітнього процесу.

Узагальнюючи роботи Ш. Амонашвілі, О. Сухомлинського, В. Нагаєва вважаємо, що для організації навчально-творчої діяльності студентів необхідно наявність наступних компонентів: планування індивідуальної стратегії самонавчання студентів/курсантів; структурований поділ навчального матеріалу на окремі розділи; технологічна послідовність вивчення дисципліни; система дидактичного забезпечення процесу навчання; мотиваційні умови навчально-творчої діяльності студентів/курсантів; налагодження дієво-

го зворотного зв'язку і контроль за якістю освіти.

Отже, психолого-педагогічні умовами впровадження навчально-творчої діяльності є такі: готовність викладачів застосовувати інтерактивні методи навчання; розвиток мотивації щодо навчання; заохочення до креативної діяльності; організація навчання на основі інтерактивних методів навчання; формування та підтримка такого соціально-психологічного клімату в академічних групах, який сприяє відкритому спілкуванню, активності в освітньому процесі, здоровій критиці.

Ці умови прийняті за основу при розробці моделі організації навчально-творчої діяльності студентів/курсантів закладів вищої освіти.

Під організацією навчально-творчої діяльності здобувачів освіти будемо розуміти систему заходів, яка передбачає визначення форм взаємодії суб'єктів та об'єктів навчання, методів та форм проведення занять, організацію самостійної роботи студентів/курсантів, формування системи контролю та оцінювання знань студентів/курсантів, які спрямовані на підвищення їх мотивації до навчальної діяльності, розвитку професійної та творчої компетентності.

Вважаємо, що розробка моделі організації навчально-творчої діяльності студентів/курсантів вищих навчальних закладів повинна базуватися в першу чергу на системному та комплексному підходах.

Системність дозволяє описувати процес навчання як цілісну систему із взаємопов'язаними компонентами. На вході системи – вимоги ринку праці щодо компетентності фахівців, а також ресурси необхідні для реалізації освітнього процесу. На виході системи – фахівці із сформованими професійними компетентностями, які задовольняють вимогам ринку праці. Всередині чорної скрині – особливості організації навчально-творчого процесу, що відображає запропонована нижче дидактична модель. Комплексний підхід являє собою цілісну систему діалектично взаємозалежних науково-педагогічних принципів, методів і засобів. Комплексність у розвитку творчого потенціалу майбутнього фахівця виступає як спосіб оптимізації всього процесу едукції.

Дидактичної моделі організації навчально-творчої діяльності здобувачів освіти передбачає виокремлення цільового, теоретичного, технологічного та результативного блоків (рис. 1.).

Висновки. На нашу думку застосування запропонованої дидактичної моделі організації навчально-творчої активності сприятиме єдності освіти, виховання та розвитку, інтеграції навчальної, науково-дослідної і виховної роботи в рамках цілісного педагогічного процесу. Результат навчання студентів/курсантів обумовлюється низкою факторів. Однак, вважаємо, що основним є бажання самого студента/курсанта навчатися та розвиватися професійно, особистісно тощо. Це означає, що освітній процес повинен бути організований певний чином. Тому завдання закладів вищої та вищої військової освіти

Рисунок 1. Дидактична модель організації навчально-творчої діяльності здобувачів вищої освіти

- змодельовати та реалізувати його таким чином, щоб узгодити вимоги законодавства, ринку праці, потреби здобувачів вищої освіти.

Перспективи подальших наукових розробок. Дослідження являє собою цілісний і завершений етап роботи, однак не вичерпує всіх аспектів навчально-творчої діяльності здобувачів освіти. Перспективи подальших пошуків в цьому напрямку полягають у розробці технології оцінювання успішності навчально-творчої діяльності, пошук та узагальнення шляхів розвитку та удосконалення творчого потенціалу здобувачів освіти під час аудиторних та позааудиторних занять за умов реалізації онлайн та оффлайн освіти.

Список використаних джерел:

1. Зязюн І. А. Інтелектуально-творчий розвиток особистості в умовах неперервної освіти / І. А.Зязюн // Неперервна професійна освіта: Проблеми, пошуки, перспективи :моногр. – К. : Віпол, 2000. – 636 с.
2. Кабусь Н. Д. Обґрунтування інваріантної моделі організації навчально-творчої діяльності: соціально-педагогічний аспект / Н. Д. Кабусь // Вісник ХДАК. — 2009. — Вип. 28. — С. 38— 46.
3. Лернер И. Я. Процесс обучения и его закономерности / И. Я. Лернер. — М.: Педагогика, 1980. — 91 с.
4. Половникова Н. А. Интенсификация подготовки специалиста высшей квалификации / Н. А. Половникова / Советская педагогика. — 1986. — № 3. — С. 72 — 75.
5. Сисоєва С. О. Основи педагогічної творчості / С. О. Сисоєва. – К. : Міленіум, 2006. — 344 с.
6. Сластенин В. А. Введение в педагогическую аксиологию. / В. А. Сластенин, Г. И. Чижикова. — М.: Академия, 2003. — 192 с.
7. Трайнев В. А. Интенсивные педагогические и информационные технологии / В. А. Трайнев, Л. Н. Матросова, И. В. Трайнев. — М. : Прометей, 2000. — 259 с.
8. Фокин Ю. Г. Основы интенсификации обучения в вузе / Ю. Г. Фокин, М. М. Корзун. — М. : ВА им. Ф. Э. Дзержинского, 1987. — 160 с.

Transliteration of References:

1. Zyazyun I. (2000). Intelktualno-tvorchiy rozvitok osobystosti v umovah neperevnoi osvity [Intellectual and creative development of personality in the conditions of continuing education] Kiev:Vipol.[in Ukrainian].
2. Kabus N. (2009). Obgruntuvannya invariantnoi modeli organizacii navchalno-tvorchoi diyalnosti: socialno-pedagogichnyi aspekt [Substantiation of the invariant model of the organization of educational and creative activity: social

- and pedagogical aspect]. Vesnik HDAK [AnnouncerHDAC] №28. — pp. 38— 46. [in Ukrainian].
3. Lerner I. (1980). Procesobucheniiai ego zakonomernosti [The learning process and its patterns]. Moscow: Pedagogy. [in Russian].
 4. Polovinkova N. (1986). Intensifikaciya podgotovki specialistiv visshey kvalifikacii [Intensification of training of a highly qualified specialist]. Sovetskaya pedagogika [Soviet pedagogy] № 3. —pp. 72 — 75. [in Russian].
 5. Sysoeva S. (2006). Osnovy pedagogichnoi tvorchosti [Foundations of pedagogical creativity] Kiev: Milenium. [in Ukrainian].
 6. Slastenin V. (2003). Vvedeniye v pedagogicheskuyu akseologiyu [The introduction to the Pedagogical Axiology]. Moscow: Academia. [in Russian].
 7. Trainev V. (2000). Intensivnyye pedagogicheskie informacionnye tehnologii [The Intensive pedagogical and information technology]. Moscow: Prometey. [in Russian].
 8. Fokin U. (1987). Osnovy intensivnitsacii obucheniya v vuze [Fundamentals of Intensification of Education at a University]. Moscow: VA. Im. F. Dzerzhinskogo. [in Russian].

BABYCH Andrii Anatoliiovych,

Candidate of Legal Sciences, Senior Teacher, Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine

E-mail: babich0384@ukr.net

NIKIFOROV Igor Anatoliiovych,

Candidate of Technical Sciences, Associate Professor of the Department of Tactics and Combined Arms Disciplines, Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine

E-mail: poltava612@ukr.net

YANDOLA Kristina Alexandrovna,

Candidate of Legal Sciences Senior teacher, Ivan Kozhedub Kharkiv National Air Force University, Kharkiv, Ukraine

E-mail: yandola-k@ukr.net

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL CONDITIONS FOR THE ORGANIZATION OF EDUCATIONAL AND CREATIVE ACTIVITIES OF EDUCATORS